605/00

Den 23. oktober 2000 blev i sag nr. 52.625:

xxxxxxxx xxxxxxxxx xx
xxx xxxxxx xxxxxxxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

Danske Forsikring
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der har retshjælpsforsikring i Danske Forsikring, klager ved deres advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning til en voldgiftssag.

Selskabet har i skrivelse af 28/3 2000 til nævnet redegjort for sagen således: "Klagen vedrører den i tilknytning til husforsikringen etablerede retshjælpsdækning, idet klager er utilfreds med, at selskabet har afvist at give retshjælpsdækning til en sag, som klager påtænker at anlægge ved Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed mod arkitekt J.L.J. … I forbindelse med at klager ønskede at opføre et nyt enfamiliehus på adressen T…vej indgik klager med arkitekt J.L.J. aftale om teknisk rådgivning og bistand, jf. bilag 1. Selve byggeriet skulle leveres af Tømrer- og Snedkerfirmaet W.S. Aps, jf. bilag 2. Valget af entreprenør samt udfærdigelse af kontrakten foregik uden deltagelse af arkitekt J.L.J. Da byggeriet blev forsinket, rejste klager krav på dagbøder. Entreprenøren har imidlertid afvist kravet under henvisning til, at dette er indtalt for sent. Klager gør herefter gældende, at arkitekten som sagkyndigt tilsyn i forbindelse med opførelsen af huset er erstatningsansvarlig for det tab, som klager lider ved ikke at kunne gøre dagbodskravet gældende overfor entreprenøren. Arkitekt J.L.J. har tegnet ansvarsforsikring i Topdanmark, hvortil sagen har været anmeldt. Som det fremgår af bilag 3 har Topdanmark imidlertid afvist, at arkitekten skulle kunne gøres erstatningsansvarlig

for klagers tab, og klager agter herefter at indlede en voldgiftssag, og det er netop til denne sag, at klager har ansøgt om retshjælpsdækning. Den tegnede retshjælpsforsikring dækker alene rimelige omkostninger, og selskabet har ikke blot en ret men også en pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed, jf. betingelserne § 5 stk. 1 og § 2 stk. 3. På det foreliggende grundlag har Danske Forsikring afvist at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning, idet vi stiller os tvivlende over for, om sagen kan gennemføres med et for klager gunstigt resultat. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at tidsplan og økonomisk styring af byggeprojektet blev forestået af klager selv, og at arkitekt J.L.J. har opfyldt samtlige de forpligtelser, der var aftalt i kontrakten. Efter selskabets opfattelse har der ikke påhvilet arkitekten nogen pligt til hverken at gøre entreprenør eller klager opmærksom på retten til dagbøder. Klager har selv deltaget i byggemøderne og er herunder blevet gjort bekendt med byggeriets forsinkelse. Derudover har klager selv, i modsætning til arkitekten, været med til at udfærdige kontrakten med entreprenøren. Klager burde derfor efter selskabets opfattelse selv have rejst spørgsmålet om dagbøder på et langt tidligere tidspunkt."

Af den mellem klagerne og arkitekten indgåede aftale om teknisk rådgivning og bistand fremgår bl.a.: "**2. Opgaven** 2.1 Aftalen omfatter teknisk rådgivning og bistand vedrørende Opførelse af nyt enfamiliehus. … Traditionelt arkitektarbejde og tilsyn. Byggestyring og økonomi hører under henholdsvis hovedentreprenør og bygherre (klienten). … **4. Rådgiverens ydelser** TILSYN med husets opførelse, bestående af et ugentlig tilsyn med byggemøde og udarbejdelse af byggemødereferat. TILKALDT TILSYN/MØDE såfremt entreprenør(er), myndigheder, bygherre eller andre af byggeriets parter kræver rådgivers tilstedeværelse. SUPPLERENDE MATERIALE OG SAGSBEHANDLING overfor håndværkere, leverandører o.a. som ikke er omfattet af ovenstående og angivelser i pkt. 3.1."

Af den mellem klagerne og hovedentreprenøren indgåede aftale fremgår bl.a.: "05. … Hovedentreprenøren forpligter sig til at påbegynde byggeriet senest mandag den 22. september 1997. Huset skal være klar til indflytning senest den 1. februar 1998 i henhold til seneste udarbejdede tidsplan. Såfremt hovedentreprenøren ikke kan levere huset klar til indflytning senest 1. februar 1998 er bygherrerne udover at kunne kræve erstatning efter de almindelige erstatningsregler berettiget til at kræve dagbøder med kr.

1.000,00 pr. dag fra 1. februar 1998 til indflytning kan ske. Dog udløser forsinkelse med filsning af udvendige facader på grund af vejrlig ikke dagbøder."

Af det af advokaten udarbejdede udkast til klageskrift, hvor arkitekten indklages, fremgår bl.a.: "**PÅSTAND:** Indklagede tilpligtes at betale kr. 68.000,00 til klagerne med tillæg af procesrenter fra indbringelsen af nærværende klage. **SAGSFREMSTILLING:** … Som det fremgår af de fremlagte byggemødereferater blev forsinkelsen af byggeriet løbende diskuteret på byggemøderne. Klagerne, der ikke er sagkyndige indenfor entrepriseområdet og bl.a. derfor havde antaget indklagede, var ikke på noget tidspunkt klar over, at et krav om dagbøder skulle fremsættes direkte og utvetydigt over for hovedentreprenøren straks når det blev konstateret, at tidsplanens frister ikke blev overholdt. Klagerne var ikke af indklagede blevet gjort opmærksom på, at et dagbodskrav skulle fremgå direkte af de udarbejdede byggemødereferater - som i henhold til aftalen blev udarbejdet af indklagede - eller fremsættes direkte over for hovedentreprenøren senest straks efter at afleveringsdagen var overskredet. Byggeriet stod således ikke færdig til indflytning den 1. februar 1998, og klagerne flyttede først ind på ejendommen den 26. april 1998, hvilken dato betragtes som afleveringsdagen, idet der dog ikke blev afholdt en egentlig afleveringsforretning. … Såfremt det lægges til grund, at ejendommen er afleveret den 26. april 1998, kan forsinkelsen - efter der er modregnet for vejrligsdag og andre forsinkelser - opgøres til 68 dage, svarende til et samlet dagbodskrav på kr. 68.000,00. Klagerne rettede i forbindelse med modtagelsen af afsluttende afregning fra hovedentreprenøren, ved skrivelse af 2. oktober 1998, der fremlægges som bilag 10 henvendelse til hovedentreprenøren vedrørende opgørelse og betaling af dagbodskravet. Ved skrivelse af 3. november 1998 fra Byggeriets Arbejdsgiver/BYG, der fremlægges som bilag 11, afvises det på vegne hovedentreprenøren, at dagbodskravet kan gøres gældende under henvisning til, at der på intet tidspunkt - hverken i byggemøderefereraterne eller ved afslutningen af byggeriet eller ved indflytningen - er fremsat dagbodskrav over for hovedentreprenøren. … **ANBRINGENDER:** Klagerne gør til støtte for den nedlagte påstand gældende,

at klagerne har antaget indklagede som særlig sagkyndig til at bistå klagerne med arkitektarbejdet og det løbende tilsyn med opførelsen af et nyt enfamiliehus,

at klagerne ikke kan indtale dagbodskravet overfor hovedentreprenøren, da dagbodskravet ikke rettidigt er fremsat overfor denne,

at indklagede i sin egenskab af arkitekt og tilsynsførende med byggeriet burde være opmærksom på den restriktive praksis, der er i forbindelse med fremsættelse af dagbodskrav, og

at indklagede som særlig sagkyndig og som ansvarlig for indkaldelse, deltagelse og referat af byggemøderne har handlet ansvarspådragende ved ikke - senest på det tidspunkt, hvor byggeriet i henhold til tidsplanen skulle have været afleveret - utvetydigt over for hovedentreprenøren at have tilkendegivet, at dagbøder skulle erlægges."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "**PARAGRAF 2.** *Hvilke tvister er dækket af retshjælpsforsikringen?* … 3. Danske Forsikring skal - på det foreliggende grundlag - afgive udtalelse om, hvorvidt tvisten er dækket af forsikringen eller ikke. Danske Forsikring har både ret og pligt til at give udtryk for tvivl om sagens rimelighed. Dækningstilsagn er begrænset til omkostninger, der står i et rimeligt forhold til sagens genstand. … **PARAGRAF 5.** *Hvilke omkostninger er ikke dækket af retshjælpsforsikringen?* 1. Omkostninger, som ikke er afholdt med rimelig grund, f.eks. fordi sikrede ikke skønnes at have rimelig grund til at føre sagen, eller fordi disse ikke står i rimeligt forhold til sagens genstand.

Nævnet udtaler:
Nævnet forudsætter, at dagbodskravet ikke er fremsat rettidigt over for hovedentreprenøren.

Nævnet har gennemgået sagen og finder under hensyn til arkitektens rolle som særlig sagkyndig for klageren, at en voldgiftssag mod arkitekten ikke kan siges at være ført uden rimelig grund og uden rimelig udsigt til, at sagen kan gennemføres med et for klageren gunstigt resultat. Selskabet har derfor været uberettiget til at afvise at give forhåndstilsagn om retshjælpsdækning.

Derfor

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danske Forsikring, skal yde klageren forsikringsdækning til klagerens voldgiftssag mod arkitekten.

J. Hermann
formand